Davacı ve Yürütmenin Durdurulmasını İsteyen : 1- Ankara Gümrük Müşavirleri Derneği
2- Nadir Elibol

Vekilleri : Av. Olgun Tuncay Ayvacı
Elgün Sokak No:8/13 Kızılay Çankaya/ANKARA

Davalı : Gümrük ve Ticaret Bakanlığı

İstemin Özeti : 02.12.2014 tarih ve 29193 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan yetkilendirilmiş gümrük müşavirliği ile ilgili 2 Seri No'lu Gümrük Genel Teliği'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ'in 4. maddesi ile Geçici 1. maddesinin iptali ve yürütülmesinin durdurulması istenilmektedir.

Danıştay Tetkik Hakimi : Hüseyin Aydın

Düşüncesi :Yürütmenin durdurulması isteminin savunmanın ve ara kararı cevabının alınmasından sonra incelenmesi gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay Onbeşinci Dairesi'nce işin gereği görüşüldü:

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 27. maddesinin 2. fıkrasında, Danıştay veya idari mahkemelerin, idari işlemin uygulanması halinde telafisi güç veya imkânsız zararların doğması ve idari işlemin açıkça hukuka aykırı olması şartlarının birlikte gerçekleşmesi durumunda, davalı idarenin savunması alındıktan veya savunma süresi geçtikten sonra gerekçe göstererek yürütmenin durdurulmasına karar verebilecekleri, uygulanmakla etkisi tükenecek olan idari işlemlerin yürütülmesinin, savunma alındıktan sonra yeniden karar verilmek üzere, idarenin savunması alınmaksızın da durdurulabileceği hükme bağlanmıştır.

Buna göre, ilke olarak yürütmenin durdurulması istemleri hakkında karar verilebilmesi için öncelikle davalı idarenin/idarelerin savunması/savunmalarının alınması veya yasal savunma süresinin geçmiş olması gerekmektedir. Ancak, bu koşula bir istisna getirilmiş olup; "uygulanmakla etkisi tükenecek olan idari işlemlerin" dava konusu olduğu durumlarda, idarenin/idarelerin savunması alınmaksızın da yürütmenin durdurulmasına karar verilebilecektir.

"Uygulanmakla etkisi tükenecek olan idari işlem", uygulanmakla tamamlanan, uygulandıkları takdirde geri döndürülemez sonuçlara yol açan ya da yol açma olasılığı bulunan, bu özellikleri itibarıyla da haklarında acil olarak karar verilmesi gereken işlemler olarak tanımlanabilir.

Elektronik imzalı bu belgenin aslına http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden /fJbk4C - SlQg4qy - 2KJNTwZ - pfOgB1= kodu ile erişilebilir.

Bu tür işlemlerin uygulanmaları durumunda geri döndürülemez sonuçlara yol açıp açmadıkları tespit edilirken, fiilen böyle bir sonucun ortaya çıkıp çıkmadığı değil, böyle bir olasılığın bulunup bulunmadığı önemli bulunmaktadır.

Diğer yandan, uygulanmaları durumunda geri döndürülemez sonuçlara yol açma olasılığının bulunması bakımından, düzenleyici ve bireysel işlemler arasında bir fark bulunmamaktadır. Zira, önemli olan, geri döndürülemez sonuçlara yol açma olasılığının bulunması olduğuna göre, tespiti gereken husus işlemin niteliği değil, uygulandığı zaman doğuracağı sonuçtur.

4458 sayılı Gümrük Kanunun 10. maddesinin 1 fıkrasının (c) bendinden gümrük idaresinin gümrük mevzuatının doğru olarak uygulanması için gerekli gördüğü bütün önlemleri alabileceği bu çerçevede, eşyanın gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulmasına ilişkin gerekli gördüğü **bir kısım tespit işlemlerinin, belirleyeceği niteliklere sahip gümrük müşavirleri eliyle** yürütülmesine ilişkin usul ve esasları düzenlemeye yetkili olduğu hükme bağlanmıştır.

Kanunun verdiği bu yetkiye dayalı olarak davalı idare tarafından yetkilendirilmiş gümrük müşavirliği kurumu oluşturulmuş, bunlara uygulanacak usul ve esaslar 07.10.2009 tarih ve 27369 mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Gümrük Yönetmeliğinde düzenlenmiş, Yönetmeliğin 574. maddesinde Yetkilendirilmiş Gümrük Müşaviri; Kanunun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine istinaden ekonomik etkili gümrük rejimleri, nihai kullanım, basitleştirilmiş usul uygulamaları ve diğer gümrük işlemlerinin doğru olarak uygulanmasını sağlamak için Müsteşarlıkça belirlenen tespit işlemlerini yapmak üzere yetkilendirilen ve 576 ncı maddede belirtilen şartları taşıyan gümrük müşaviri olarak tanımlanmış, yetkilendirilmiş gümrük müşavirliğinin niteliklerine yer verilen 576. maddede yetkilendirilmiş gümrük müşaviri olacak kişinin dolaylı temsil suretiyle gümrük idarelerinde iş takip etmemesi ve bu amaçla kurulmuş tüzel kişilere ortak olmamasının yanında tespit işlemlerinin yapılacağı kişiler ve antrepo işleticileri ile ortaklık ve çalışan statüde ilişkisi bulunmaması gerektiği sayılmıştır.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerinin birlikte değerlendirilmesinden, Kanun koyucunun yetkilendirilmiş gümrük müşavirlerinin yürüttükleri hizmeti kamusal hizmet niteliğinde gördüğü, idarenin daha önce devlet memurlarına yaptırdığı bir çok gümrük işleminl, bilgi, tecrübe ve güven esasına dayalı olarak yetkilendirilmiş gümrük müşavirlerine devrettiği, bu hizmeti yürüten yetkilendirilmiş gümrük müşavirlerinin, dolaylı temsil suretiyle faaliyet gösteren gümrük müşavirleri ile tespit işlemini yaptığı yükümlülerden bağımsız olarak faaliyet göstermesinin amaçlandığı anlaşılmıştır.

02.12.2014 tarih ve 29193 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan yetkilendirilmiş gümrük müşavirliği ile ilgili 2 Seri No'lu Gümrük Genel Tebliği'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ'in dava konusu 4. maddesinde *"Aynı Tebliğin 11 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin (6) ila (9) numaralı alt bentleri, 13 üncü maddesinin birinci ve dördüncü fıkraları, 17 nci maddesinin ikinci fıkrasının (a), (b), (d) ve (e) bentleri, 19 uncu maddesinin dördüncü fıkrası, 20 nci maddesinin iki ila altıncı fıkraları, 21 inci maddesinin dördüncü, on birinci ve on ikinci fıkraları, 23 üncü maddesinin beşinci ve altıncı fıkraları ile geçici 2 nci maddesi yürürlükten kaldırılmıştır."* hükmüne ve yine dava konusu edilen Tebliğ'in Geçici 1. maddesinde; "Bu Tebliğin yürürlüğe girmesinden önce aynı Tebliğin 11 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin (6) ila (9) numaralı alt bentleri uyarınca düzenlenmiş sözleşmelere ilişkin tespit işlemleri 31/12/2014 tarihine kadar sonlandırılır. " hükmüne yer verildiği görülmüştür.

UYAP Bilişim Sisteminde yer alan bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden /fJbk4C - SIQg4qy - 2KJNTwZ - pfGgBI= kodu ile erişebilirsiniz.

Buna göre, anılan Tebliğ'in 4. maddesi ile yetkilendirilmiş gümrük müşavirlerince tespit işlemi yapılacak gümrük işlemlerinin bir kısmının sonlandırılmasının ve yine tebliğin geçici 1. maddesi ile de tebliğin yayımlandığı 2/12/2014 tarihinden 31/12/2014 tarihine kadar sözleşmelere ilişkin tespit işlemlerinin sonlandırılması düzenlemesine yer verilmesinin uygulanmakla etkisi tükenecek olan idari işlemler niteliğinde olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Bu durumda, dava konusu 02.12.2014 tarih ve 29193 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan yetkilendirilmiş gümrük müşavirliği ile ilgili 2 Seri No'lu Gümrük Genel Teliği'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ'in 4. maddesi ile Geçici 1. maddesinin yürütmesinin durdurulması istemlerinin bu aşamada, davalı idarenin savunması ve 18/12/2014 tarih ve E:2014/9839 sayılı ara kararına cevap alındıktan ya da yasal savunma süresi ve ara kararına cevap süresi geçtikten sonra yeniden bir karar verilinceye kadar yürütmesinin durdurulması gerekmektedir.

Açıklanan nedenlerle, 02.12.2014 tarih ve 29193 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan yetkilendirilmiş gümrük müşavirliği ile ilgili 2 Seri No'lu Gümrük Genel Teliği'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ'in 4. maddesi ile Geçici 1. maddesinin yürütmesinin durdurulması istemlerinin bu aşamada, davalı idarelerin savunması veya 8/12/2014 tarih ve E:2014/9839 sayılı ara kararına cevap alındıktan ya da yasal savunma süresi ve ara kararına cevap süresi geçtikten sonra yeniden bir karar verilinceye kadar yürütmenin durdurulmasına oyçokluğuyla 18.12.2014 tarihinde karar verildi.

Başkan Vekili	**Üye**	**Üye**	**Üye**	**Üye**
Dr. Tacettin	Yunus	Süleyman	Süleyman Hilmi	Hannan
ŞİMŞEK	ÇETİN	KURT	AYDIN	YILBAŞI
			(X)	

T.C. Aslı Gibidir

UYAP Bilişim Sisteminde yer alan bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden /f7bk4C - SlQg4qy - 2KJNTwZ - pfGgBf= kodu ile erişebilirsiniz.

ARA KARARI

Davacılar Ankara Gümrük Müşavirleri Derneği İle Nadir Elibol vekili Av. Olgun Tuncay Ayvacı tarafından, 02.12.2014 tarih ve 29193 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan yetkilendirilmiş gümrük müşavirliği ile ilgili 2 Seri No'lu Gümrük Genel Tebliğ'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ'in 4. maddesi ile Geçici 1. maddesinin iptali ve yürütmesinin durdurulması istemiyle Gümrük ve Ticaret Bakanlığı'na karşı açılan davada işin gereği görüşüldü;

Uyuşmazlığın çözümünde gerekli görüldüğünden;

Davalı İdareden:

1-Dava konusu tebliğin hazırlık aşamasına ilişkin tüm bilgi ve belgeleri içeren işlem dosyasının bir örneğinin istenilmesine,

2-Yetkilendirilmiş gümrük müşavirliği ile ilgili müsteşarlığa yetki veren 4458 sayılı Gümrük Kanunu 10. maddesinin gerekçesinde, müsteşarlığın bir kısım tespit işlemlerini, belirleyeceği niteliklere sahip gümrük müşavirleri eliyle yürütülmesinde yetkili olduğu, bununla gümrük mevzuatının doğru olarak uygulanmasını temine ilişkin faaliyetlerin etkili biçimde sürdürülmesinin hedeflendiği belirtilmiştir. Bu durumda dava konusu tebliğ ile yetkilendirilmiş gümrük müşavirlerinin yetkilerinin sınırlandırılmasına neden ihtiyaç duyulduğunun sorulmasına; bu konuyu açıklayıcı somut bilgi ve belgelerin istenilmesine,

2577 sayılı Kanun'un 20'nci maddesi uyarınca ara kararı gereğinin yerine getirilmesi için davalı idareye bu kararın tebliğ tarihinden itibaren 30 gün süre verilmesine 18.12.2014 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan Vekili	Üye	Üye	Üye	Üye
Dr. Tacettin	Yunus	Süleyman	Süleyman Hilmi	Hannan
ŞİMŞEK	ÇETİN	KURT	AYDIN	YILBAŞI

T.C. Aslı Gibidir

UYAP Bilişim Sisteminde yer alan bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden /fJbk4C - SlQg4qy - 2KJNTwZ - pfGgBI= kodu ile erişebilirsiniz.

DANIŞTAY GÜM. GN. MD.
ONBEŞİNCİ DAİRE
Esas No: 2014/9839

(X)KARŞI OY

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun "yürütmenin durdurulması" başlıklı 27. maddesinin 6352 sayılı Kanunla değişik ikinci fıkrasında, idari işlemin uygulanması halinde telafisi güç veya imkânsız zararların doğması ve idari işlemin açıkça hukuka aykırı olması şartlarının birlikte gerçekleşmesi durumunda, davalı idarenin savunması alındıktan veya savunma süresi geçtikten sonra gerekçe göstererek yürütmenin durdurulmasına karar verilebileceği hükme bağlanmıştır.

Buna göre, davalı idarenin savunması alınmadan yürütmenin durdurulması kararı verilmesi mümkün değildir. Davalı idarenin savunması alınmadan yürütmenin durdurulması kararı verilebilecek istisnaî durumlar, anılan düzenlemenin devamında, "Uygulanmakla etkisi tükenecek olan idari işlemlerin yürütülmesi, savunma alındıktan sonra yeniden karar verilmek üzere, idarenin savunması alınmaksızın da durdurulabilir." şeklinde belirtilmiş olup, dava konusu düzenleyici işlemin, "yıkım", "sınır dışı etme" gibi uygulanmakla etkisi tükenecek işlemlerden olmadığı da açıktır.

Açıklanan nedenle, yürütmenin durdurulması talebinin davalı idarenin savunması alındıktan sonra ve işin esasına girilmek suretiyle incelenmesi gerektiği kanaatinde olduğumdan davalı idarenin savunması alınmaksızın verilen, yürütmenin durdurulması talebinin savunma alınıncaya kadar kabulü yolundaki çoğunluk kararına katılmıyorum.

Üye
Süleyman Hilmi AYDIN

T.C. Aslı Gibidir

UYAP Bilişim Sisteminde yer alan bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden /fJbk4C - SlQg4qy - 2KJNTwZ - pfGgBI= kodu ile erişebilirsiniz.